

naren argiz unibertsoa bete dutenak. Ez ote zen otoitzean izan santuek Paulok, Augustinek, Joan Gurutzekoak, Tomas Aquinokoak, Frantziskok, Domingok eta beste Jainkoaren adiskide argi askok jeniorik handienak liluratzen dituen jainko-zientzia hura edan zutena?" (C Esk., 36^a).

Ebangelioa irakurtzean, Teresa, berari zergatik eman izan zaion jakinduria hau ulertu nahirik ari da. Jainko-jakinduriaren esparruan sartua izan dela bete-betean sinisturik dago, hain zuzen ere bera txikia delako. Eta hau, era berean, haren mezuaren ezaugarrietariko bat da: *Txikiei emandako jakinduria*.

Izan ere, Espiritu Santuaren hitza zehatz-mehatz betetzea besterik ez da: "Norbait txikitxo bada, betor niregana... errukia txikiei ematen zaiela..." (B Esk., 1^a). Teresaren uste sendoetarikoa bat Ebanjelioaren indar eta egian oinarriturik dago.

Mt 11, 25 testua beti aipatzen du berak errebelazioaren testuinguruan. Atal hau biltzen duten Teresaren testuak kontaezina dira eta beti daude grazia berezi bat jaso duenaren uste sendoz beterik: Jesus agertzen zaio berari eta horrela Ebanjelioko agintzaria betetzen du: "Bere bizitza hilkorreko egunetan, pozez beterik, 'Goresten zaitut, ene Aita, gauza hauek jakintsu eta ikasiei ezkutatu dizkiezulako eta jende xumeari agertu' esan zuenak nigan bere errukia distiratsu ager zedila nahi zuen. Ni txikia eta ahula nintzelako, hura nireganaino jaisten zen, ezkutuan bere *maitasunaren gauzetan* eskolatzen ninduen. Ail Jakintsuak, euren bizitza ikasten eman ondoren, niri galdetzera etorri balira, benetan txunditurik geldituko ziratekeen hamalau urteko haur batek nola ulertzen dituen perfektioaren ezkutuak ikusirik, beraiei zientziak agertu ezin dizkien ezkutuak, horren jabe izateko gogoz behartsu izan behar baita!..." (A Esk., 49^a).

Hura Jainkoaren dohaina den jakinduriak ukitua dago. Harritu egiten da, munduak benetako jakinduritzat duena barietate bestelakoa delako berea: "Nire esperientziarik ezak, nire gaztetetasunak ez zaituzte ikaratu. Beharbada, gogoan izan ze-

nuen Jaunak maiz izaten duela aintzat txikiei jakinduria ematea, eta behin pozez gainezka, bere Aita bedeinkatu zuela bere isilpekoak zuhurrei ezkutatu eta txikienei agertu zizkielako. Badakizu, ene Ama, gutxi direla Jainkoaren ahalmena euren pentsamendu laburren arabera neurtzen ez duten arimak. Lurrean gauza guztietan salbuespenak izatea nahi dute; dirudieenez, Jainko onak soilik ez du hori egiteko eskubiderik! Badakit nik esperientzia urteen arabera [neurtzeko] era hau gizakien artean oso aspaldidanik betetzen dela, bere gaztaroan Dabid errege santuak Jaunari kantatzen baitzion: - ‘*gaztea* naiz eta mesprezaturia’. Hala ere, 118. salmo berean ez da honako hau esateko beldur: ‘Zaharrak baino zuhurrago bihurtu naiz, zure nahia bilatu dudalako... Zure hitza nire pausuak argitzen dituen kriseilua da... Gertu nago zure aginduak betetzeko, eta *ezerk ez nau ikaratzten*’ ” (C Esk., 4^a). Berak ere, Dabidek bezala, bere burua gazte zentzuduntzat du.

Teresak xaloki aitortzen du Jaunak bere adinari dagokion baino goragoko jakinduriaz jantzi duela eta bere-bere egiten du Andre Maria, Nazaretheko gaztearen *Magnificat* kantua, onako hau aitortzeko: “Nahiago dut lau-lau aitortzea Ahalguztidunak gauza handiak egin dituela bere Jainko-Amaren alabaren ariman; eta guztietatik handiena bere *txikitasuna*, bere ezintasuna ezagutaraztea izan da, hain zuzen ere” (C Esk., 4^a).

Teresak konparazio ospetsu hau erabiliko du: “beti baliatu izan da bitarteko gisa bere sorkariez arimetan bere lana egiteko. Artista batek pintatutako mihiseak pentsatu eta hitz egin ahal balu, ez litzateke, noski, kexatuko *pintzel* batek eten gabe ukitzeaz eta berrukitzeaz; eta ez luke tresna horren zoriaren inbidiarik ere izango, badakielako bera janzten duen edertasuna ez diola pintzelari zor, hura erabiltzen duen artistari baizik. Pintzela, bere aldetik, ezin izango da harropuztu berak egin duen obra bikainagatik. Badaki artistek ez dutela oztoporik aurkitzen, barre egiten diela zailtasunei, atsegin zaiela batzuetan tresna ahul eta akastunak aukeratzea...” Teresa pintzel txikitxo da Jainko-artistaren eskuetan (C Esk. 20^a).

Teresa ongi jabeturik dago jakinduriazko dohaina jaso duela eta zabaltzeko mezu bat duela. Ez da, ez, komentzimentu subjektiboa. Bete behar duen apostolu-zeregina jaso du, zabaldu behar duen mezu bat. Eta mezu hau, argi ikusi denez, Elizak bete-betean onartua izan da. Izan ere, Elizaren Magisterioak, mende honetako Aita Santuek aho batez egindako aitopenen bidez, horixe berresten du Teresaren doktrinaren kanpotik. Eta hau argi ageri da, gainera, ohiko Magisterioak adierazten duen Elizaren doktrina espiritualala, Vatikanoko II.aren testuetan, ia berez haren intuizio doktrinalak onartu izatean.

Haren eliz karismari eta irakaskuntzakoari benetako sendotasun eta sinesgarritasuna ematen diona, Jainkoaren Herriak Teresaren doktrinari egin izan dion onarpen zabala izan da.

Era berean gure garaiko Eliza Katolikoaren teologorik handienek ere bete-betean onartu dute haren irakaspena, Yves Congar-engandik hasita Hans Urs von Balthasar-enganaino; hauek Teresa Lisieuxkoaren eginkizun teologikoaz hitz egin dute eta Elizako Doktore handien ondoan ezartzekoa dela uste dute.

2. Doktrina teologiko eta espiritualaren bikaintasuna

Orain egiaztatu beharra dugu ez bakarrik doktoregai diren Santuen irakaspena bat datorrela fedearekin eta kristau-bizitzarekin, baizik eta goi-mailakoa dela kalitate eta idazkien kopuruagatik, doktrinaren gorentasun eta sakontasunagatik, jakinduriaz markaturiko sintesi helduagatik, izan duen eragin mesedegarriagatik, horrela Elizaren tradizio biziaren testigantza aparta bihurtzen delarik (Ik. *Dei Verbum*, 8. zk.).

Teresak ez du asko idatzi: bere hiru eskuizkribuak, gutunak, olerkiak, deboziozko solas-antzerkiak... Baina hark idatzi duena, guztia bere-berea zuen estiloaz markaturik, Ebanjelioko doktrinaren gorentasun eta sakontasunagatik aparta da. Hark espiritu-bizitzaren sintesi heldua erakusten du, eta fedeko dogma nagusietan oinarritzen da, berak bizi izandako esperientzia zehatz legeaz adierazten dituelarik...

Beharbada, ez dugu Teresarengan bilatu behar pentsamenduzko doktrina teologikoaren gorentasunik, antzinako Doktore handiengan eta Erdi Arokoengan bezala, baina oinarrizko jakinduria bai aurki genezake, bere barruan bizi izandako esperientziaren teologia narratiboa, teologia bizi-bizi eta zorrotza.

Haren mezua bizi izandako fedearena da, berehala egitez bete zuen Ebanjelioarena, bere ingurunean bat-batean bizi izan zuen jakinduriarena.

Guztiok garela santutasunera deituak. Hona hemen Teresaren mezua; guztientzat zabalik dagoen Ebanjelioa. Merezki du aipatzea Teresak A Eskuizkribuaren lehen orrialdeetatik heldutasun handiz printzipio nagusietan agertzen digun irakaspenak:

“Perfekzioa haren borondatea egitea da, hark gu izatea nahi duena izan gaitezela...” (A Esk., 2).

“Nik ulertu dut Gure Jaunaren maitasuna arimarik gurenean bezain ongi agertzen dela haren graziari ezertan kontra egiten ez dion arimarik xumeenean. Izan ere, maitasunari dagokiona beheratzea izanik” (A Esk., 2).

“Eguzkiak era batera zedroak eta lore txikietariko bakoitza, lurrian bera bakarrik bailitz bezala, argitzen dituenetz, era berean Gure Jauna ere bakarka arduratzen da arima bakoitzaz” (A Esk., 3^a).

“Eta izadian, urtarok bitxilorerik xumeenari markaturiko egunean irekiarazteko ezarriak daudenez, era berean arima bakoitzaren onari begira dago guztia” (A Esk., 3^a).

Haren doktrina espiritualak, sistematikoki agertua ez bada ere, kristau-fedearen egia nagusiak zabal adierazten dizkigu, baina bizitza argitzen duen fede gisa, aitorpen eta bizitza bihurtzen den fede gisa. Asko dira Teresaren teologiaren originaltasuna azpimarratu duten autoreak, bai hark eliz tradizioarekin duen loturari eta bai Vatikanoko II.eko Kontzilioaren doktrinarekin duenari dagokionez.

Ebanjeliarekin lotu-lotu egindako teologia da Teresa Lisieuxkoarena; XIX. mendeko frantziar gazte baten bizitasun eta poesiaz adierazten dena. Guztian emakume-tankera nabari da, fedea eta bizitza bat-batera doazen berez-berezko espresioan.

Teresaren doktrinak, esan dugunez, gure fedeko misterio nagusiak hartzen ditu: Hirutasun Santutik hasita Eukaristiaraino; Kreaziotik hasita azken errealitateetaraino; Kristoren maitasunetik hasita bere bokazioa Elizaren bihotzean, Teresak bere Amatzat aitortzen duen Elizaren bihotzean, aurkitzeraino.

Haren eragin mesedegarriari dagokionez, horretaz dagoen dokumentazio ugariak argi uzten du, santa honek eta beronen doktrinak Elizaren baitan izan duten onarpen alai eta unibertsala, eta santutasun eta apostolutzen kontaezin ahalako fruituak eman dituela eta gaur egunean ere hala dirauela; Jainkoari norbere burua eskaintzea eta guztiongan Jainkoaren errukian itxopena izatea eragiten.

Hemen ikusten dugu nola betetzen den haren gurari gartsua: Ebanjelioaren mezua mundu osoan zehar zabaltzekoa, hemen bizi zen bitartean, baina baita hil ondoren ere.

B Eskuizkribuko orrialde ospetsuan, berak Elizan duen bokazioaren ederra azaltzen duenean, Elizaren bihotzean maitasuna izatea, aldi berean apostolu eta doktore izateko guraria ere agertzen du... Honela diosku berak:

“Ai! Neure txikitasuna gorabehera, arimak argitu nahi nituzke Profetak bezala, Doktoreak bezala. Apostolu izateko bokazioa dut... Munduan zehar nahi nuke ibili, zure izena iragarri, eta fedegabeko lurraldeetan zure Gurutze aintzatsua ezarri. Baina oi ene *Maite hori!*, misio bakar bat nahikoa izango nuke. Aldi berean munduko bost zatietan iragarri nahi nuke Ebanjelioa, eta baita uharterik urrunduenetan ere... Misiolari izan nahi nuke, ez urte batzuetan soilik; munduaren sorreratik hasita izan nahiko nukeen eta hala iraun mendeen azkenera arte...” (B Esk., 3^a).